

W wakacje najpiękniejsze miejsca w Polsce przeżywają prawdziwe oblężenie, niestety nie tylko przez turystów, ale też przez pozostawiane przez nich śmieci. A każda rzucona na trawę puszka czy foliowa reklamówka może rozkładać się przez wiele lat i przez cały ten czas zanieczyszczać środowisko szkodliwymi substancjami. Nie ma lepszego sposobu na walkę z tym problemem niż edukacja i dawanie dobrego przykładu, o czym już po raz ósmy przypomni projekt Czyste Tatry, który w tym roku odbywa się pod hasłem „EkoMałopolska”. Partnerem głównym wydarzenia jest Województwo Małopolskie.

W ciągu jednej sekundy na całym świecie wytwarzanych jest 20 tysięcy plastikowych butelek, wynika z danych Euromonitora. Ze względu na wygodne użycie i niskie koszty produkcji, tego typu opakowania używane są głównie jednorazowo i wyrzucane. Co się dzieje z nimi potem? Część jest poddawana recyklingowi, ale zdecydowana większość zanieczyszcza środowisko. Do tego stopnia, że rocznie do oceanów trafia aż 8 mln ton tworzyw sztucznych.

Opakowania z tworzyw sztucznych weszły do użycia w 1947 r. Biorąc więc pod uwagę, że czas rozpadu plastikowej butelki może wynosić nawet 450 lat (w zależności od lokalnych warunków i klimatu), teoretycznie możliwe jest, że gdzieś jeszcze pływa pierwsza wyprodukowana sztuka.

Przenosząc to na polski, równie zanieczyszczony grunt - według Eurostatu każdy obywatel naszego kraju w ciągu roku produkuje ok. 315 kg śmieci. Pod tym względem jesteśmy w europejskiej czołówce, bo tylko Rumuni śmiecią mniej. Z drugiej strony zaledwie 33,8 proc. naszych odpadów podlega recyklingowi (Eurostat, 2017). Choć na przestrzeni kilkunastu lat zrobiliśmy ogromny postęp, wciąż mamy problem z segregacją i składowaniem śmieci, które często trafiają na dzikie wysypiska. Także w lesie, gdzie stwarzają zagrożenie dla ptaków i zwierząt. Każdy zjedzony przez zwierzęta kawałek plastiku może zatkać ich przewód pokarmowy i doprowadzić do śmierci.

Niestety od tego problemu nie są wolne nawet obszary cenne przyrodniczo. W samym tylko Tatrzańskim Parku Narodowym zebrano w 2017 roku 337,3 m3 odpadów. Tereny atrakcyjne turystycznie szczególnie cierpią w sezonie wakacyjnym, kiedy są odwiedzane przez tłumy. W trakcie urlopów częściej zdarza nam się zapomnieć o tym, że to my jesteśmy odpowiedzialni za pozostawiane przez nas odpady. Zostawiamy śmieci, gdzie popadnie, a nawet ogryzek jabłka rozkłada się ok. 6 miesięcy. Niedopałek papierosa do 1,5 roku, metalowa puszka 100 lat, a foliowe worki do 200 lat. A przez cały ten czas uwalniają do środowiska szkodliwe substancje.

Takiej misji podjęli się założyciele Stowarzyszenia Czysta Polska, od ośmiu lat prowadzącego projekt Czyste Tatry. Inicjatywa z roku na rok ściąga coraz większe grono miłośników gór, którzy razem wyruszają na szlaki, by sprzątać je z odpadów. Wspólne sprzątanie Tatr, w którym w ciągu siedmiu dotychczasowych edycji udział wzięło ponad 20 tys. uczestników, jest jednak tylko zwieńczeniem całorocznych starań stowarzyszenia, promującego szanowanie środowiska i poszerzanie świadomości ekologicznej. Efekt? Z każdym rokiem na szlakach znajduje się coraz mniej śmieci.

Zjawisko społeczne

Czyste Tatry od lat współpracują z władzami województwa małopolskiego, planując kolejne działania na rzecz dbania o środowisko. W tym roku zaangażowanie Województwa Małopolskiego w proekologiczne aktywności w regionie jest jeszcze większe. Właśnie przyjęty został nowy program pt. EkoMałopolska, którego cele to m.in. poprawa jakości powietrza, zapobieganie zmianom klimatycznym, ochrona przyrody oraz właściwa gospodarka odpadami. Pierwszym krokiem w realizacji tych ambitnych planów jest

edukacja społeczeństwa, która jest priorytetem także dla działań podejmowanych przez Czyste Tatry.

Czyste Tatry wspiera również Ministerstwo Środowiska oraz Lasy Państwowe, które objęły wydarzenie Honorowym Patronatem. Do projektu przyłączają się kolejni Partnerzy, a ich dobór nie jest przypadkowy. Wśród nich m.in. Rekopół Organizacja Odzysku Opakowań S.A., której członkowie udowadniają, że można zarządzać przedsiębiorstwem, kierując się zasadami społecznej odpowiedzialności biznesu. Organizacja tworzy największy w kraju system zbiórki selektywnej odpadów opakowaniowych na terenie 700 gmin w całej Polsce.

Z inicjatywy zapoczątkowanej spontanicznie przez Rafała Sonika i innych miłośników gór, w ciągu kilku lat powstało zjawisko społeczne, angażujące coraz więcej osób wrażliwych na piękno przyrody. Wspólne sprzątanie naszych największych gór stało się punktem wyjścia do zwrócenia uwagi na problem zanieczyszczeń i szerzenia idei ochrony środowiska. **Tegoroczna edycja, odbywająca się w samym środku sezonu wakacyjnego - 26-27 lipca w Zakopanem**, znów przypomni, że tylko od nas zależy jak długo będziemy mogli się cieszyć piękną, wolną od śmieci przyrodą.

Udział w wydarzeniu jest darmowy, a rejestracja trwa cały czas. Wystarczy wypełnić formularz na stronie <https://czystapolska.org.pl/rejestracja/>